

2017-06-22
Ku2017/01563/KL**Kulturdepartementet**Boverket
Box 534
371 23 Karlskrona

Uppdrag till Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Boverket, Statens jordbruksverk, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Tillväxtverket, Sveriges geologiska undersökning, Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket att utarbeta vägledande strategier för kulturmiljöfrågor

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Boverket, Fortifikationsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Statens fastighetsverk, Statens jordbruksverk, Sveriges geologiska undersökning, Tillväxtverket och Trafikverket att utarbeta vägledande strategier för respektive myndighets arbete med kulturmiljöfrågor.

Syftet är att myndigheterna ska utarbeta ett mer samlat och strategiskt förhållningssätt till hur deras verksamheter påverkar kulturmiljön och bidrar till de nationella kulturmiljömålen och att därigenom skapa bättre förutsättningar att tillvarata den potential som kulturmiljön utgör för ett hållbart samhälle.

Strategierna ska belysa hur myndigheternas arbete med befintliga uppgifter även bidrar till relevanta nationella kulturmiljömål. Uppdraget ska genomföras inom ramen för myndigheternas befintliga uppgifter, resurser och verksamheter.

Av strategierna ska framgå:

- vilka ansvarsområden och operativa frågor inom myndigheten som berörs,

- hur arbetet med kulturmiljöfrågor inom respektive myndighet ska utformas och utvecklas,
- hur lämpliga avvägningar kan göras mot andra politikområden som myndigheten verkar inom,
- det samspel och den samverkan med andra aktörer som krävs för ett effektivt kulturmiljöarbete och
- hur kulturmiljöfrågor kan tydliggöras och uppmärksammas inom befintliga fora för att nå en bättre måluppfyllelse för respektive sektor.

I de fall myndigheternas kulturmiljöperspektiv berör miljömålssystemet bör även regeringens beslut (M2015/2633/Mm) om uppdrag att analysera hur myndigheten ska verka för att nå miljömålen och den redovisning som lämnats beaktas.

Regeringen uppdrar åt Riksantikvarieämbetet att inom ramen för sitt uppdrag stödja och följa myndigheternas arbete med framtagandet och genomförandet av strategierna, i detta ingår att erbjuda metodstöd. Riksantikvarieämbetet ska också ansvara för en gemensam dialog och möjliggöra erfarenhetsutbyte mellan myndigheterna i framtagande och genomförande av strategierna.

Uppdraget ska rapporteras av respektive myndighet till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 31 oktober 2019.

Riksantikvarieämbetet ska till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) delrapportera sin del av uppdraget senast den 31 mars 2018 och slutrapportera senast den 31 januari 2020.

Skälen för regeringens beslut

I propositionen Kulturarvspolitik (prop. 2016/17:116) framställs skälen till regeringens bedömning om behov av ett uppdrag. Kulturmiljöfrågorna är utpräglat tvärssektoriella och berör många olika politikområden och verksamheter. För att den potential som kulturmiljöfrågorna har att bidra till samhällsbygget ska realiseras krävs att kulturmiljöarbetet inkluderas tidigt i

processer och att de instrument som ingår i kulturmiljöarbetet tillämpas effektivt såväl lokalt och regionalt som nationellt.

I en förnyad kulturarvspolitik utgör kulturmiljöarbetet en av de givna grundpelarna. För att nå kulturmiljömålen måste både nya och effektiva former för samverkan över sektorsgränser utvecklas samtidigt som kvaliteten i arbetet måste stå i förgrunden. Kunskapen om kulturmiljön och dess betydelse för utvecklingen inom olika samhällsområden behöver fördjupas och tillvaratas.

Riksantikvarieämbetet och länsstyrelserna har ett särskilt ansvar för uppfyllelsen av målen för kulturmiljöarbetet men ett flertal myndigheter har delansvar för kulturmiljön, bl.a. inom ramen för miljömålsarbetet, och bör därför vara involverade i och ta ansvar för kulturmiljöns förvaltning och utveckling. Det arbete som har bedrivits inom ramen för Riksantikvarieämbetets uppdrag för ett offensivt kulturmiljöarbete har visat på ett relativt lågt genomslag för kulturmiljömålen i berörda nationella myndigheters verksamheter.

Regeringen anser att det är angeläget att kulturmiljön tillvaratas som resurs och att den dialog som kulturmiljöarbetet kan bidra till för att nå övergripande hållbarhetsmål utvecklas. Kulturmiljöer och kulturmiljöarbetet erbjuder möjligheter att stärka alla tre dimensioner av hållbar utveckling.

Kulturmiljöaspekterna finns med i flera preciseringar till de nationella miljökvalitetsmålen och i strecksatserna till generationsmålet. Den årliga uppföljningen av miljökvalitetsmålen (M2017/00848/Mm) och den fördjupade utvärderingen (M2015/03616/Mm) visar på fortsatta svårigheter i att få genomslag för kulturmiljöperspektiv.

För att skapa bättre förutsättningar att ta till vara den potential som kulturmiljön utgör för ett hållbart samhälle bedömer regeringen att de myndigheter som nämns ovan bör utarbeta ett mer samlat och strategiskt förhållningssätt till hur deras verksamheter bidrar till kulturmiljömålen.

Bakgrund

I propositionen Kulturarvspolitik (prop. 2016/17:116) gjorde regeringen bedömningen att för att skapa bättre förutsättningar att ta till vara den potential som kulturmiljön utgör för ett hållbart samhälle, bör ett flertal

myndigheter ges i uppdrag att utarbeta vägledande strategier för kulturmiljöfrågor. Strategierna ska belysa hur myndigheternas arbete med befintliga uppgifter även bidrar till relevanta nationella kulturmiljömål.

Kulturmiljön är en angelägenhet för alla. Genom beslut av riksdagen (prop. 2012/13:96, bet. 2012/13:KrU9, rskr. 2012/13:273) har nationella mål införts som ska styra de statliga insatserna på kulturmiljöområdet och kunna inspirera och vägleda politiken i kommuner och landsting.

Målen för det statliga kulturmiljöarbetet är att främja

- ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas,
- människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön,
- ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser, och
- en helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen.

På regeringens vägnar

Alice Bah Kuhnke

Christina Nylén

Likalydande till

Fortifikationsverket
Havs- och vattenmyndigheten
Naturvårdsverket
Skogsstyrelsen
Statens fastighetsverk
Statens jordbruksverk
Tillväxtverket
Trafikverket
Riksantikvarieämbetet
Sveriges geologiska undersökning

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA, OFA, SFÖ
Miljödepartementet/MM, NM
Näringsdepartementet/BT SUBT, BT PBB, NV SUN, NV FÖF, NV SK,
HT FF, HT RTS, HT HL
Riksdagen, kulturutskottet
Samtliga länsstyrelser
Samtliga landsting
Samverkansorganet i Blekinge län
Samverkansorganet i Dalarnas län
Samverkansorganet i Kalmar län
Samverkansorganet i Södermanlands län
Samverkansorganet i Värmlands län
Samverkansorganet i Västerbottens län